

Avalent>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>Kuidas algatada kohtuasja? Kuidas algatada kohtuasja?

Sloveenia

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Vaidlust võib olla parem lahendada vaidluste alternatiivse lahendamise menetlust kasutades. Vaidluste alternatiivse lahendamise viisid võimaldavad vaidlusi lahendada ilma kohtu sekkumiseta või vähemalt selliselt, et kohus ei tee otsust kohtuasja sisuliste asjaolude kohta. Sloveenias kasutatavad peamised vaidluste alternatiivse lahendamise viisid hõlmavad vahekohtumenetlust, vahendust ja kohtu üldisemat sekkumist, mille eesmärk on soodustada kohtuliku kokkuleppe sõlmimist. Vaidluste alternatiivset lahendamist käsitleva seaduse (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*) kohaselt on esimese ja teise astme kohtud kohustatud võimaldama kaubandus-, töö-, perekonna- ja muudest tsiviilsuhetest tulenevate vaidluste pooltel kasutada vaidluste alternatiivse lahendamise meetodeid, võtta vastu vaidluste alternatiivse lahendamise kava ja seda täita. Sellise kava alusel peavad kohtud võimaldama pooltel kasutada vahendust ja võimaluse korral ka muid vaidluste alternatiivse lahendamise viise.

Vahenduse eesmärk on lahendada vaidlus neutraalse kolmanda isiku abiga, kuid see isik ei saa teha siduvat otsust. Poolte nõusolekul võidakse sõlmida vaidluse lahendamise kokkulepe vahetult täitmisele pööratava notariaalaktina või kohtuliku kokkulepe või võidakse teha kokkuleppel põhinev vahekohtu otsus. Pooled võivad igal ajal tsiviilkohtumenetluse käigus sõlmida vaidluse lahendamiseks kokkuleppe (kohtuliku kokkuleppe). Kohtuliku kokkuleppe sõlmimist käsitlev kokkulepe kujutab endast täitedokumenti.

Lisateavet selle teema kohta leiate vaidluste alternatiivset lahendamist käsitlevalt teabeleheltil.

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Hagi kohtule esitamise tähtajad sõltuvad juhtumi laadist. Õigusnõustaja või õigusabiteenistus võivad selgitada tähtaegade ja aegumistähtaegadega seotud küsimusi. Lisateavet selle teema kohta leiate teabeleheltil „Menetlustähtajad“.

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Lisateavet selle teema kohta leiate teabeleheltil „Kohtualluvus“.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Lisateavet selle teema kohta leiate teabeleheltil „Kohtualluvus“.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja hagi hindu?

Lisateavet selle teema kohta leiate teabeleheltil „Kohtualluvus“.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Sloveenias võivad pooled pöörduda kohtu poole ise. Erandiks on erakorralisi õiguskaitsevahendeid hõlmavad menetlused, mille korral võivad pooled esitada kohtule hagi ainult advokaadist vahendaja kaudu. Hagi võib esitada ka isik ise või tema õigusesindaja, kui see isik või tema õigusesindaja on sooritanud riikliku advokaadiksami. Kui pool peaks soovima, et teda esindab õigusnõustaja, võib kohalikes kohtutes toimuvate menetluste korral selliseks isikuks olla mis tahes teo- ja õigusvõimeline isik. Ringkonnakohtus, kõrgemas kohtus või ülemkohtus tohib nõustajana toimida ainult advokaat või mis tahes muu isik, kes on sooritanud riikliku advokaadiksami.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Hagi võib pädevale kohtule saata postiga või selle võib vahetult kohtu registratuuri toimetada. Vt ka vastus küsimusele nr 8.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Sloveenia kohtute ametlik töökeel on sloveeni keel. Piirkondades, kus elavad ungari või itaalia rahvusvähemused, kasutatakse sloveeni keelega paralleelselt siiski ka ungari või itaalia keelt. Hagi tuleb koostada sloveeni keeles ja hageja peab selle ise allkirjastama.

Hageja originaalallkirjana käsitatakse omakäelist allkirja, aga ka omakäelise allkirjaga võrdväärset e-allkirja.

Nii avaldus kui ka hagi tuleb esitada kirjalikult. Kirjalik avaldus on avaldus, mis on koostatud käsitsi või mis on trükitud ja mis on omakäeliselt alla kirjutatud (füüsilises vormis esitatud avaldus), või siis avaldus, mis on koostatud elektrooniliselt ja mis kannab omakäelise allkirjaga võrdväärset e-allkirja (elektroonilises vormis esitatud avaldus). Füüsilises vormis avaldus esitatakse kohtule kas posti teel, kommunikatsioonitehnoloogiat kasutades, toimetatakse otse kohtusse või toimetab selle kohale isik, kes on ametialaselt spetsialiseerunud hagiavalduste esitamisele. Hagi võib esitada ka faksi teel.

Seaduse kohaselt on samuti võimalik esitada elektrooniline hagiavaldus, s.t hagi esitatakse elektroonilisel kujul ja allkirjastatakse omakäelise allkirjaga võrdväärse e-allkirjaga. Elektroonilised avaldused esitatakse kohtute infosüsteemile elektroonilisi vahendeid kasutades. Infosüsteem saadab hagejale automaatse kinnituse, et avaldus on vastu võetud.

Olenemata kõigi tsiviil- ja kaubandusasju käsitlevate menetlustega seotud kehtivatest õigusnormidest (seadused ja rakendusemäärused), võib interneti kaudu või elektrooniliselt algatada praegu üksnes Sloveenia e-õiguskeskonna (*eSodstvo*) veebisaidil nimetatud menetlusi, milleks on teatavat tüüpi täitemenetlused, avalduste esitamine ja otsuste tegemine maksejõuetusmenetlustes, samuti kinnistamisavaldustega seotud dokumentide esitamine.

Selleks on Sloveenias loodud e-õiguskeskonna veebisait, mis võimaldab kirjalikke materjale elektroonilisel kujul esitada:

<https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Sloveenias ei pea hagi esitamiseks kasutama erivormi, kuid hagi peab sisaldama teatavaid seadusega kindlaks määratud elemente. Hagi peab seega sisaldama kohtu nimetust, poolte nimesid ja nende alalise või ajutise elukoha aadressi, õigusesindajate või -nõustajate nimesid, vaidluse eset ja avalduse sisu. Samuti peab see sisaldama poole isikukoodi (EMŠO), kui see pool on keskses rahvastikuregistris registreeritud füüsiline isik, või kui vaidluse pool ei ole registreeritud keskses rahvastikuregistris, vaid hoopis maksuregistris, siis tema maksukohustuslasena registreerimise numbrit, või juhul kui vaidluse pool ei ole registreeritud keskses rahvastikuregistris ega ka maksuregistris (selle teabe hangib kohus omal algatusel), siis tema sünnikuupäev. Kui vaidluse pool on juriidiline isik, peab hagi sisaldama selle nime või ärinime, registrijärgse asukoha ja tegevuskoha aadressi ning juhul kui juriidiline isik on asutatud Sloveenias, ka selle registreerimisnumbrit või maksukohustuslasena registreerimise numbrit. Kui vaidluse pool on füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegeleb organiseeritud äriühingu raames tulutoova tegevusega, või eraettevõtja (nt arst, notari, advokaat, põllumajandusettevõtja või mõni muu füüsiline isik, kes ei ole füüsilisest isikust ettevõtja ja kes tegeleb kutsetegevusega), tuleb hagiisse märkida tema registrijärgse asukoha ja tegevuskoha aadress ning registreerimisnumber või maksukohustuslasena registreerimise number, juhul kui ettevõtja on registreeritud Sloveenias. Lisaks peab hagi sisaldama

põhinõuet ja kõrvalnõudeid, hagi aluseks olevaid asjaolusid ja neid kinnitavaid tõendeid ning hageja allkirja. Kui kohtualluvus sõltub hagininnast ja haginõue ei ole rahaline, tuleb hagisse märkida ka haginõud. Kui avaldus tuleb edastada vastaspoolele, tuleb see esitada kohtule nii mitmes eksemplaris, nagu kohus ja vastaspool on ette näinud, ning sellises vormis, mis võimaldab kohtul avaldust edasi saata. Sama kehtib ka lisatud dokumentide suhtes.

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusi?

Kohtukulud tuleb tasuda hagi, vastuhagi, vabatahtliku tühistamise ettepaneku, maksekäsu tegemise ettepanekut sisaldava hagi, asja uue kohtuliiku arutamise avalduse, tõendite tagamist enne tsiviilkohtumenetluse algust käsitleva avalduse, kokkulepet käsitleva ettepaneku, apellatsiooni esitamise soovist teatamise avalduse, apellatsiooni, läbivaatamise võimaldamist käsitleva ettepaneku esitamise ja läbivaatamise algatamise korral. Kohtukulud tuleb tasuda hiljemalt kohtu poolt kohtukulude tasumise määruuses kindlaksmääratud tähtajaks.

Juhul kui avalduse esitamisega seotud kohtukulud ei tasuta kindlaksmääratud tähtajaks ja kui ei ole täidetud tingimused, mis võimaldaksid vabastada kohtukulude tasumisest või kulude tasumist edasi lükata või tasuda kulud osamaksetena, loetakse avaldus tagasivõetuks.

Kohtumenetluse kulud kannab kaotanud pool. Advokaatidest vahendajatele makstakse kohtumenetluste raames advokaaditasu kooskõlas advokaaditasusid käsitleva seadusega (*Zakon o odvetniški tarifi*). Advokaaditasud hõlmavad advokaaditeenuste osutamise kogukulusid ja advokaaditööks tehtavaid vajalikke kulutusi ning käibemaksu, kui advokaat on registreeritud Sloveenias käibemaksukohustuslasena. Kooskõlas õigusnormidega peab advokaat esitama poolele või vastaspoolele talle osutatud õigusteenuste eest liigendatud arve või ettemakse saamist kinnitava kviitungi hiljemalt kaheksa päeva pärast teenuse osutamist või ettemakse saamist. Õigusteenus loetakse osutatuks hiljemalt pärast seda, kui advokaat on täitnud kõik kliendilepingus või pädeva ametiasutuse otsuses kehtestatud kohustused. Advokaat võib nõuda, et pool teeks soovitud teenuse osutamise ja sellega seonduvate kulude katteks ettemakse enne menetluse lõppu.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Pooled võivad taotleda menetlusabi, mida antakse neile juhul, kui nad täidavad tasuta õigusabi käsitlevas seaduses (*Zakon o brezplačni pravni pomoči – ZBPP*) sätestatud tingimusi. Lisateavet selle teema kohta leiate teabelehel „Õigusabi“.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Hagi loetakse esitatuks, kui pädev kohus on selle kätte saanud. Kui hagi saadetakse tähtsuse kirja või telegrammiga, käsitatakse adressaadiks olevale kohtule kättetoimetamise kuupäevana postitamise kuupäeva. Hageja ei saa automaatset kinnitust selle kohta, et hagi on esitatud. Kui hagiavaldus postitatakse kohtu postkasti, siis käsitatakse adressaadiks olevale kohtule kättetoimetamise ajana seda ajahetke, mil avaldus kohtu postkasti saabus.

Elektronilisi hagiavaldusi käsitlevas seaduses (*Zakon za vloge v elektronski obliki*) on sätestatud, et elektronilised hagiavaldused esitatakse elektroonilisi vahendeid kasutades kohtute infosüsteemi kaudu. Sellisel juhul käsitatakse adressaadiks olevale kohtule kättetoimetamise ajana seda ajahetke, mil avaldus infosüsteemi edastati. Infosüsteem saadab hagejale automaatse kinnituse, et avaldus on vastu võetud.

Tuleb märkida, et olenemata kehtivatest õigusnormidest, ei ole praegu võimalik esitada hagi elektroonilisi vahendeid kasutades tsiviil- ja kaubandusajades. Erandiks on kinnistusraamatu menetlused ning maksejõuetus- ja täitemenetlused.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Juhul kui sündmused on seotud aegumistähtaegadega, hoiatab kohus pooli sellest kirjalikult ja lisab õigusliku teatise, milles selgitatakse kohtu juhiste täitmata jätmise tagajärgi.

Seonduvad lingid

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Viimati uuendatud: 03/03/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.